

Англійський сад – нове слово в європейській парковій культурі. Утвердження природного початку в плануванні саду; врахування законів гармонії.

РЕГУЛЯРНИЙ СТИЛЬ.

У XVII столітті у садово-парковій архітектурі Європи формується новий тип парку — французький або регулярний парк.

Регулярний стиль планування — це один з головних напрямів у садово-парковому мистецтві, ознаки цього стилю з'явилися ще в давнину (Вавилон, Єгипет, Давня Греція та Рим), а пізніше поширилися в XVI — XVIII ст. в європейських країнах.

(Версальський парк, Франція)

Можна виділити наступні характерні ознаки регулярних садів :

- Рельєф виражений мало, вся композиція носить площинний характер.
- Формування середовища йде по лініях підпорядкування природи, геометричним формам, протилежним вільним м'яким лініям полів, річок, лісів.
- Яскраво виражена основна вісь композиції - стрижень усього регулярно розпланованого простору. На ній розташовуються центральний будинок садиби, водні каскади і сходи. Підлегле становище займають променеві і діагональні алеї, що ведуть від центру в глибину парку. Усе планування саду будується за законами симетрії .
- Територія оформлена терасами, що закінчуються підпірними стінками. Тераси з'єднуються між собою сходами, які є одним з головних декоративних елементів саду .
- Головний вхід розташований у нижній частині саду.
- Партерна частина саду оформлена вишуканими квітниками з використанням кольорового піску, гравію, прикрашена скульптурами і декоративними вазонами.
- У саду більшу перевагу віддають рослинам, які добре піддаються стрижці і довго зберігають форму.

Англія увійшла в історію ландшафтного дизайну своїми численними садами і парками, прославленими на весь світ. Основним напрямком і стилем, якого дотримувалися англійські садівники в усі часи, був пейзажний, що прийшов на зміну регулярному французькому стилю садового мистецтва в кінці XVIII століття.

(Парк Уілтон-Хаус, Англія)

ПЕЙЗАЖНИИ СТИЛЬ

Перші пейзажні парки були створені в Англії. Незважаючи на те, що парки цього типу були відомі в Китаї вже давно, більш точні відомості цього стали відомі у Європі лише на початку XVIII ст. В садах та парках Європи з'являлись китайські і японські елементи садово-паркового мистецтва: павільйони, "горбаті" мостики, пейзажі настрою. Вплив східних пейзажних садів в більшій мірі йшов по лінії форми ніж змісту. В перший період розвитку пейзажні парки мали назву англо-китайських садів, але з часом в зв'язку з тим, що європейські пейзажні парки були мало пов'язані з справжнім мистецтвом Китаю, їх почали називати англійськими.

На противагу регулярному стилю пейзажний стиль не відокремлює сад, навпаки, він вводить навколишній ландшафт в органічний зв'язок з ним. Асиметрична компоновка приводить людину до тіснішої гармонії з природою. Більш вільним стає рух. Вільна мальовнича планування, як правило, більше відповідає ділянці, її здійснення вимагає звичайно менше земляних робіт, підпірних стін, екранів і конструкцій, а отже, більш економічно.

Пейзажні англійські парки відрізнялися природною мальовничістю композицій, великою кількістю річок, озер і кучерявих стежок. Основою саду була природа, архітектура ж грала тут лише допоміжну роль.

Можна виділити наступні характерні ознаки пейзажних садів :

- Рельєф нерівний : чергування плоских ділянок , височин , схилів , ярів , природних водойм - наслідування природному ландшафту .
- Вільне планування простору , асиметричність , відсутність прямих ліній і осей .
- Архітектурні споруди служать для збагачення пейзажу.
- Звивисті доріжки поєднують окремі елементи саду . Доріжки виконуються з природних матеріалів : дикого каменю , спилов стовбурів дерев , газону , стійкого до витоптування. Існує продумана система шляхів , впливаючи яким можна побачити зміну мальовничих пейзажів. Немає точки , з якої можна оглянути весь сад , перспектива відкривається поступово.
- Першорядне значення мають композиції з дерев і чагарників , сполучення кольору і фактури листів, розподіл світла і тіні в саду. Використовуються в основному породи дерев і чагарників , що ростуть у даній місцевості .
- Садові квіти висаджуються біля будинку , в саду ж віддається перевага польовим і лісовим багатолітникам .
- Усі водойми , навіть штучного походження , повинні носити яскраво виражений природний характер: нерівна берегова лінія , природне обрамлення(галька, пісок, навколоводні рослини) .

Ландшафтний парк у Стоу, який представляє апофеоз пейзажного стилю, був спланований у XVIII ст. знаменитостями архітектурно-ландшафтного дизайну : творцем - Чарльзом Бріджманом, а згодом - іншим відомим майстром - Вільямом Кентом.

Стоу. Єлисейські поля. Пам'ятник Доблесним британцям.

Стоу. Вигляд від палацу на партер, восьмигранне озеро і Триумфальну арку

Стоу. Західний сад з Ротондою Венери.

Англійський парк в Мюнхені (пейзажний стиль), 1792 р., архітектор Фрідріх Людвіг Шкель.

Камені, покладені в середині русла цього струмка і схильні до води дерева, створюють неповторно-загадкову атмосферу Англійського парку в Мюнхені.

Водоспад в Англійському парку Мюнхена.

Пейзажний парк вілли Чізік-хаус,
передмістя Лондона. Архітектор
Вільям Кент

Національний парк Брекон-Біконс

Водоспад в парку Брекон-Біконс

Лісовий стиль.

У XVIII ст. контроль над культурною галуззю в державі взяла молода аристократія. Це було початком самого плідного сторіччя для садово-паркового мистецтва.

Головною особливістю цього раннього, сформованого вже на початку століття, стилю були численні алеї і щільне насадження лісових дерев. Головним ідеологом цього стилю був Стівен Швітцер.

Основна ідея-це насадження кількох алей, мінімальна кількість газонів і відмова від потужних і важких стін. Швітзер створив кілька парків, в яких висловилися основні принципи цього стилю. На жаль жоден з них не зберігся. До наших днів дійшли кілька парків створених на проміжку между 1700-1750 рр.. Найвідоміші з них - це Брамам парк (1700-31), Сіренсестер парк(1715-40), Св. Паульс Вальден Бури(1720-25), Врест парк (1706-40).

Брамам парк

Брамам парк

Саренсестер парк

Ст. Паульс Вальден Бури

Врест парк

Августіанський стиль

Назва цього стилю відбувається тому, що цей стиль близько пов'язаний з поезією так званих «августіанців». Це була спроба письменників, художників, архітекторів відродити славу Риму, періоду першого імператора, який прийняв Рим цегляним, а залишив мармуровим. Подібно Горацію і Вергілію англійці прославляли новий «золотий вік» після негараздів XVII століття. У цих колах відроджується палладіанство, героїчна поезія, і народжується «августіанський» стиль садів і парків

Одним з провідних архітекторів, що працювали в цьому стилі, був Вільям Кент. Він працював в парі разом з Бріджменом, вважали себе архітектором. Кент виступав як генератор ідей, а Бріджмен, як їх технічний втілення. Кращі приклади їх роботи: Сад Рошем (Klermont, Chisvick House, Rushem і Stow).

Сад Рошем

Звивистий стиль.

Цей стиль складався з 1709 по 1748 рр..

Основоположником цього стилю є Ланселот Браун. Назву цьому стилю дав Хемпрі Рептоне, сказавши «сучасна звивиста паркова архітектура».

«Августіанський» стиль перейшов до «звивистого» у зв'язку зі зміною в смаках.

Звернення до античності не давало можливості широкого поля фантазії, воно вимагало виконання певних правил та канонів. Тепер в модель парку включалося величезна уява художника.

Основні майстри цього стилю:
Джордж Лондон, Стівен Швітцер і
Ланселот Браун.

Основні пам'ятники цього напрямку:
Брамам парк, Данкамб парк (1713-50),
Стадли Ройял парк (1715-30), Рушам парк
(1726-39), Стоурхед парк (1026-39).

(Брамам парк)

Данкамб парк

Стадли Ройял парк

Рушам парк

Стоурхед парк

